

[Johan Asmussen.]

hvervsmæssige selskaber. Vi kan med så meget desto større tilfredshed konstatere det, som det netop var et spørgsmål, der blev fremdraget af mit partis ordfører, hr. Rimstad, ved tredje behandling af finansloven den 24. marts i år i tilknytning til tekstanmærkning nr. 20 til § 1, der netop drejer sig om det problem. Finansministeren har jo, når spørgsmålet tidligere er blevet berørt — og det er blevet berørt meget kraftigt fra Erhvervenes Skattesekretariat — været overordentlig både henholdende og træg med hensyn til en positiv stillingtagen på det punkt. Lidt mere positivt kom der frem i finansministerens svarbemærkning til hr. Rimstad, og endelig er det åbenbart nu under udvalgsbehandlingen lykkedes udvalget at få finansministeren helt over i enigheden — jeg sagde ikke evigheden, men enigheden. Nu er altså kun tilbage at håbe, at der så snart som muligt bliver gjort alvor af det; det vil uden tvivl have den største betydning for dansk erhvervsliv.

Med disse bemærkninger kan jeg altså give tilsagn om vor tilslutning til lovforslagene i den nu foreslåede affattelse.

Niels Westerby: I liberalt centrum er vi fuldstændig klar over, at tilpasning og strukturforandring er noget, der må ske i det danske erhvervsliv. Det, det drejer sig om, er ikke at forhindre, at vi får større enheder, men om vi kan leve med de større enheder og menneskeliggøre dem; det er noget, der ligger uden for denne debats rækkevidde. Det er bl. a. derfor, vi fra liberalt centrum side med tilfredshed hilser de ord i betænkningen om, at der vil blive fremsat et lovforslag, der bortskaffer de skattemæssige hindringer for en sammenlægning af virksomheder, altså på den måde at de vilkår, der gælder for bankers sammenslutning, også kommer til at gælde for aktieselskabers sammenslutning, og at også skattemæssige hindringer for kooperative virksomheders sammenslutning falder væk. Det ser vi på med glæde. De store enheder er nødvendige, de er uundgåelige, men de rejser en lang række problemer, bl. a. dette: hvordan skal vi menneskeliggøre tilværelsen i de store virksomheder? Men det er noget, man må tage op i en anden for-

bindelse. Den side af sagen er vi særdeles tilfreds med.

Dernæst over til spørgsmålet om selve ligestillingen mellem Kooperationen på den ene side og den private handel på den anden side. Med hensyn til dividenden må man vel principielt sige, at det er en besparelse, som medlemmerne får ved at slutte sig sammen i foreninger og drive en vis virksomhed til fordel for medlemmerne. Det er en besparelse, de får, og deraf må man vel i og for sig kunne slutte, at der er noget forkert ved at ville indføre beskatning på dette område.

Det er derfor absolut ikke med begejstring, at liberalt centrum ser på et lovforslag, der vil stramme de skattemæssige vilkår for vor andelsbevægelse, det vil i dette tilfælde sige for brugsforeningerne. På den anden side må man jo erkende, at brugsforeningerne i mange henseender har antaget en almindelig forretningsmæssig karakter. Det er tit vanskeligt at sige, om det kun er medlemmer, som handler dér, eller der også er andre end medlemmer, der handler dér; navnlig i de større byer må man vel sige, at brugsforeninger og almindelige købmandsbutikker i deres fremtræden og i befolkningens opfattelse sidestilles og vel også nok bør sidestilles. Det er derfor et spørgsmål, om man kan lade den egentlige andelstanke stå helt klart på dette område over for det hensyn, at der næsten sker en mentalhygiejnisk forgiftning ved den evige strid imellem navnlig købmændene på den ene side og brugsforeningerne på den anden side.

Det, der altså skal bære dette lovforslag igennem, må efter min opfattelse blive, om denne strid er bragt ud af verden, om det er sådan, at brugsforeningerne accepterer den behandling, de får igennem dette lovforslag, og om det på den anden side er sådan, at købmændene er tilfredse med dette lovforslag. Nu fremgår det jo ikke af udvalgets betænkning, om dette er tilfældet. Der står kun, at organisationerne har besøgt udvalget; der står ikke noget om, hvordan de har set på dette lovforslag. Derfor må det vel være sådan — det har mange af de ærede ordførere jo været inde på — at en strid, en lang strid, bringes ud af verden ved dette lovforslag; det har man jo sagt